

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 28Co/139/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121201760
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2121201760.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudcov: JUDr. Erika Tischlerová a JUDr. Peter Duman, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, D. zastúpeného advokátom: JUDr. Roman Cibulka, so sídlom Hlavná 13, Trnava, proti žalovanej: E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, zastúpenej: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Ďumbierska 3F, Bratislava – mestská časť Nové Mesto, o zaplatenie 6.290 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 13C/19/2021-78 zo dňa 12. augusta 2024, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 123, § 124, § 136 ods. 1, § 137 ods. 1, § 139 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a vecne tým, že žalobca sa svojho peňažného nároku voči žalovanej domáhal titulom užívania sporných nehnuteľností nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu. Súd prvej inštancie mal skutkovo ustálené, že sporové strany sú podielovými spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností v pomere 1/2. Žalobca od novembra 2019 do 01.04.2021 nehnuteľností neužíval napriek tomu, že mu v tom nebolo bránené, od nehnuteľností mal kľúče, užívania nehnuteľností sa nedomáhal. Žalovaná nehnuteľnosti v uvedenom období neužívala nad rámec zodpovedajúci jej spoluvlastníckemu podielu. Súd konštatoval, že predpokladmi priznania nároku za nadužívanie spoluvlastníckeho podielu je preukázanie toho, že žalovaná reálne nadužívala nehnuteľnosti (nad rozsah jej spoluvlastníckeho podielu), že žalobca sa ich užívania (v jemu patriacom podiele) v rozhodnom období domáhal, ako aj toho, že žalovaná žalobcovi bránila (neumožnila) nehnuteľnosti užívať. Žalobca ako dôvod neužívania nehnuteľností uviedol, že žalovaná na neho podávala nepravdivé trestné oznámenia a oznámenia o priestupku, v dôsledku čoho opustil predmet spoluvlastníctva. Za daných okolností súd nemal za to, že bol žalobca z užívania spoločnej veci vylúčený, naďalej totiž disponoval kľúčmi, do nehnuteľností mal stále prístup. Bolo rozhodnutím žalobcu predmet spoluvlastníctva neužívať. Súd uviedol, že uplatnený nárok by považoval za dôvodný len v prípade, že užívanie nehnuteľností žalobcom by nebolo možné, čo nie je prejednávaný prípad.

3. Súd uviedol, že skutkové tvrdenie o nadužívaní nehnuteľností žalovanou bolo v konaní sporné. Dôkaz na účely preukázania tohto skutkového tvrdenia žalobca navrhol až potom, čo nevyužil svoj priestor v žalobe, v replike a v rámci prvého prednesu na pojednávaní, a to aj napriek tomu, že bol zo strany súdu poučený o sudcovskej koncentrácii. Súd preto na neskorý návrh žalobcu na vykonanie dokazovania v súlade s § 153 ods. 2 CSP neprihliadol, v dôsledku čoho žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia o nadužívaní nehnuteľností žalovanou. Z rovnakých dôvodov súd neprihliadol ani na návrh žalobcu,

realizovaný v rámci záverečnej reči, na vykonanie dokazovania videom zachyteným na CD. Ďalej súd uviedol, že i keby žalobca toto dôkazné bremeno uniesol, súd by jeho žalobe nevyhovel z dôvodu, že nebola naplnená podmienka vylúčenia žalobcu z užívania spoločnej veci. Podávanie trestných oznámení a oznámení o priestupku žalobcovi nebránilo v tom, aby svoje užívacie právo k nehnuteľnostiam v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu využíval. Nárok žalobcu preto súd považoval za nedôvodný a žalobu zamietol.

4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a v spore plne úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zastúpenia v celom jeho rozsahu odvolanie, poukazujúc na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b), e) a h) CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; že súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Žalobca dôvodil, že na preukázanie skutkových tvrdení uvedených v žalobe (týkajúcich sa skutočnosti, že žalovaná nehnuteľnosť v období od 01.11.2019 do 01.04.2021 užívala nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu a za takéto užívanie spoločnej nehnuteľnosti neposkytla žiadnu finančnú protihodnotu, ako i na preukázanie tvrdenia, že žalobcu svojim konaním fakticky vylúčila z užívania spoločnej nehnuteľnosti) žalobca už v žalobe navrhol ako dôkaz výsluch účastníkov konania, teda i výsluch samotnej žalovanej. Vo vyjadrení k odporu žalovanej žalobca uviedol dôvod, pre ktorý bol nútený opustiť spoločnú domácnosť a zabezpečiť si náhradné bývanie, keď s ohľadom na právne kroky žalovanej voči nemu (opakované podávanie trestných oznámení, v dôsledku ktorých sa dokonca viedlo voči žalobcovi trestné stíhanie) nebolo fakticky možné, aby žalobca so žalovanou naďalej užíval spoločnú nehnuteľnosť a podstupoval riziká súvisiace s jej ďalšími trestnými oznámeniami. Na pojednávaní konanom dňa 15.07.2024 súd prvej inštancie odmietol vykonať žalobcom už v žalobe navrhovaný dôkaz (výsluch žalovanej), uspokojil sa s prednesmi právnych zástupcov účastníkov konania a následne potom, ako dal právnej zástupkyňi žalovanej priestor na prednesenie záverečného návrhu a jeho zdôvodnenie (právnemu zástupcovi žalobcu a ani žalobcovi takúto možnosť neposkytol) vo veci rozhodol. Popísaným postupom súdu mu tento fakticky znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva, a to v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tiež súd prvej inštancie nevykonával žalobcom navrhnuté dôkazy (výsluch účastníkov konania a výsluch samotnej žalovanej), hoci vykonanie týchto dôkazov bolo potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa užívania spoločnej nehnuteľnosti v žalovanom období a konečne napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza i z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súd nesprávne interpretoval príslušné ustanovenia týkajúce sa tzv. koncentrácie konania vrátane hmotnoprávných ustanovení, ktoré sa týkajú užívania spoločnej veci účastníkmi. Ak by totiž súd vykonal žalobcom navrhovaný dôkaz - výsluch žalovanej, musela by sa táto vyjadriť k tomu, akým spôsobom bola ňou spoločná nehnuteľnosť užívaná v žalovanom období. Rozhodne nepostačuje iba to, že žalovaná vo svojom podaní uvedie, že spoločnú nehnuteľnosť neužívala nad rámec jej spoluvlastníckeho podielu, ale rozsah ňou uvedeného užívania spoločnej nehnuteľnosti by musela popísať. Žalobca tvrdí, že i vzhľadom na stavebnotechnické usporiadanie spoločnej nehnuteľnosti nie je ani fakticky možné, aby jej reálnu časť užíval žalobca. Kuchyňa je totiž spojená ako celok s obývacou izbou, pričom rozmery predmetnej miestnosti sú cca 11 x 7 m, ďalej sa v dome nachádzajú dve detské izby, každá o rozmeroch 3 x 5 m, z ktorých jednu užíva plnoletá dcéra žalovanej a druhú spoločný 12 ročný syn, oproti sa nachádza spálňa o rozmeroch 4 x 4 m, ktorú užíva žalovaná a ďalej sa tam nachádzajú dve kúpeľne s toaletou a sprchovým kútom. Ani jednu miestnosť nie je možné uzamknúť, keďže na jednotlivých dverách sa nenachádzajú zámky. Pokiaľ ide o spoločnú garáž, v tejto parkovalo v žalovanom období motorové vozidlo vo výlučnom vlastníctve žalovanej, pričom vzhľadom na rozmery garáže, v ktorej sa nachádza i kotol a nádrž na teplú vodu, nie je parkovanie dvoch vozidiel vôbec možné. Žalovaná by preto vo svojej výpovedi musela vysvetliť, na čom je postavený jej záver o tom, že v žalovanom období spoločnú nehnuteľnosť užívala len v časti a nie teda nad rámec veľkosti svojho spoluvlastníckeho podielu. Vzhľadom na stavebnotechnické usporiadanie domovej nehnuteľnosti, ako i rozmery jednotlivých miestností, nemá tvrdenie žalovanej žiadne opodstatnenie. Ak by žalovaná poprela žalobcom opísané usporiadanie jednotlivých miestností v rodinnom dome, vrátane ich rozmerov, žalobca by navrhol vo veci vykonať ďalší dôkaz, a to buď obhliadkou nehnuteľnosti, prípadne listinami, z ktorých by bolo zrejmé, ako rozmiestnenie, tak i rozmery jednotlivých miestností.

Pokiaľ zákonný sudca v predmetnej veci navrhovaný dôkaz – výsluch žalovanej - odmietol vykonať, hoci vykonanie tohto dôkazu bolo potrebné na zistenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie vo veci, postupoval vo veci nesprávne a týmto svojim postupom zadal odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. e) CSP. Napadnuté rozhodnutie vychádza i z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to jednak z dôvodu nesprávnej interpretácie príslušných ustanovení CSP upravujúcich tzv. koncentráciu konania, ako i nesprávneho výkladu tých hmotnoprávných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sa týkajú užívania veci, ktorá je predmetom spoluvlastníctva, vrátane ustanovení týkajúcich sa tzv. bezdôvodného obohatenia (§ 137, § 139, § 451 a § 458 ods. 1 OZ). V tomto smere žalobca poukazoval na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 2616/99 a sp. zn. 22Cdo 2624/2003. Nakoľko medzi žalobcom a žalovanou ako podielovými spoluvlastníkmi domovej nehnuteľnosti nebola uzavretá po žalobcovom nútenom vystáňovaní sa z rodinného domu žiadna dohoda (ani konkludentná), z ktorej obsahu by vyplývalo, že žalovaná, ktorá po odchode žalobcu zostala užívať celú spoločnú nehnuteľnosť, mu za jej užívanie nad rámec jej spoluvlastníckeho podielu nebude poskytovať žiadnu finančnú náhradu, považuje žalobca svoj nárok uplatnený voči nej žalobou za plne odôvodnený. Rovnako je nesprávny názor súdu, že vraj i v prípade, že by žalobca uniesol dôkazné bremeno na preukázanie skutkového tvrdenia týkajúceho sa toho, že žalovaná spoločnú nehnuteľnosť v žalovanom období užívala nad rámec veľkosti jej spoluvlastníckeho podielu, nebolo by možné žalobe vyhovieť z dôvodu, že nebola naplnená podmienka vylúčenia žalobcu z užívania spoločnej veci. Podávanie trestných oznámení a oznámení o priestupku žalovanou na žalobcu vraj nebránilo žalobcovi v tom, aby svoje užívacie právo k spoločným nehnuteľnostiam v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu využíval. Žalobca už vo svojej žalobe uviedol dôvody, ktoré ho viedli k tomu, že sa odsťahoval a našiel si podnájom, s ktorým sú spojené značné finančné náklady. Ťažko možno toto jeho rozhodnutie považovať za prejav jeho slobodnej vôle, keď bol k takémuto rozhodnutiu fakticky donútený správaním žalovanej, ktoré spočívalo v opakovaných trestných oznámeniach na jeho osobu, ktoré (i keď sa nakoniec ukázali ako neopodstatnené) mu spôsobovali permanentný stres, nakoľko sa na ich základe viedlo voči žalobcovi i trestné konanie (nehovoriac už o priestupkových konaniach). Žalobca nechcel a nemohol riskovať, že žalovaná využijúc skutočnosť, že spolu s ňou spoločnú nehnuteľnosť naďalej užíva a ich vzájomné vzťahy boli a sú konfliktné, žalobcu opäť obviní z konania, ktoré by mohlo naplňovať zákonné znaky trestného činu a jej plnoletá dcéra žijúca v spoločnom dome by jej obvinenia potvrdzovala podobne, ako to bolo v minulosti, v súvislosti s predchádzajúcimi trestnými oznámeniami. Preto sú tvrdenia žalovanej (ktoré v podstate prevzal súd prvej inštancie a založil na nich svoje rozhodnutie) o tom, že žalobca vraj nemal záujem nehnuteľnosť užívať, že jeho odchod zo spoločného domu bola jeho slobodná vôľa a že neexistuje žiadna prekážka, pre ktorú by nemohol spoločnú nehnuteľnosť užívať neopodstatnené a scestné. Súd tiež nesprávne interpretoval príslušné ustanovenia CSP upravujúce sudcovskú koncentráciu konania, a to ust. § 153 a § 154 CSP. Z obsahu spisu (najmä z obsahu žaloby a z obsahu zápisnice o pojednávaní) je zrejmé, že žalobca v predmetnej veci včas navrhoval už spomínaný výsluch žalovanej, a to za účelom preukázania tvrdených skutočností. Realizácia tohto výsluchu by si navyiac nevyžadovala nariadenie ďalšieho pojednávania, alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Ak si potom súd prvej inštancie citované ustanovenia CSP vyložil tak, ako to vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, interpretoval tieto nesprávne a nepostupoval v súlade s nimi.

6. Žalovaná samostatný odvolací návrh nepodala. K doručenému odvolaniu žalobcu podala prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že sa s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie stotožňuje a považuje ho za vecne správny. Uviedla, že nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že výsluchom účastníkov konania sa malo preukázať, že žalovaná užívala nehnuteľnosť nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu. Žalobca v žalobe zo dňa 23.03.2021 v prvom odseku uvádza, že strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti a na preukázanie tejto skutočnosti pod týmto odsekom navrhol výpis z listu vlastníctva č. XXXX. Ďalší návrh na vykonanie dôkazov, a to výsluch účastníkov konania a znalecké dokazovanie, žalobca uvádza pod odsekom č. 7. V odseku 7 žalobca rozoberá výšku nájomného za nadužívanie spoluvlastníckeho podielu žalovanou. Tieto návrhy teda možno považovať ako návrhy, ktoré majú preukázať žalobcom uvádzané skutočnosti v odseku, a teda výšku mesačného nájomného. Žalobca nikde vo svojom žalobnom návrhu nekonkretizoval, aké skutočnosti sa majú výsluchom účastníkov konania preukázať. S ohľadom na umiestnenie návrhu na vykonanie dôkazov (pod odsekom 7) nemožno nijak dospieť k záveru, že by žalobca chcel výsluchom strán sporu preukázať nadužívanie nehnuteľnosti nad rozsah spoluvlastníckeho podielu žalovanou. Naopak z umiestnenia návrhu na vykonanie dôkazov vyplýva, že sa týmto mala preukázať výška mesačného nájomného. Žalobca ani počas prednesu svojho žalobného návrhu na pojednávaní, uskutočnenom dňa 12.08.2024 (nie 15.07.2024 ako žalobca uvádza v odvolaní)

neuviedol ako návrh na vykonanie dôkazov výsluch strán sporu. Žalovaná odkazuje na zvukovú nahrávku z pojednávania zo dňa 12.08.2024, kedy sa zákonný sudca právneho zástupcu žalobcu opýtal, či má nejaké návrhy na dokazovanie. Právny zástupca žalobcu odpovedal, že nie a navrhuje osloviť aspoň dve, tri realitné kancelárie, ktoré by sa vyjadrili k obvyklej výške nájomného (14 minúta a 55 sekunda nahrávky). Počas pojednávania sa zákonný sudca opätovne opýtal právneho zástupcu žalobcu, či má návrhy na doplnenie dokazovania. Právny zástupca žalobcu uviedol, že osloviť realitné kancelárie (40 minúta a 29 sekunda nahrávky). Až po tom, čo súd oboznámil strany sporu o predbežnom právnom posúdení veci a označil jednotlivé tvrdenia za sporné a nesporné, právny zástupca žalobcu navrhol vykonanie dôkazu výsluchom strán sporu. Vykonanie navrhovaného dôkazu – výsluch strán sporu, po predbežnom právnom posúdení veci, by nepochybne znamenalo predĺženie súdneho konania, čo je rozporné so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania. Žalobcovi nič nebránilo v tom, aby tento návrh na vykonanie dôkazov predniesol v čase, keď bol súdom niekoľkokrát dopytovaný na návrhy na vykonanie dôkazov. Žalobca ďalej uvádza, že tvrdenie žalovanej o tom, že užívala nehnuteľnosť len v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu nie je dostačujúce. Žalovaná uviedla vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu zo dňa 07.02.2022, že nehnuteľnosť užívala len v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu. Právnomu zástupcovi žalobcu bolo toto vyjadrenie doručené 13.06.2024 s možnosťou sa k nemu vyjadriť. Žalobca túto možnosť ani nevyužil, nevyjadril sa, nepoprel toto tvrdenie a rovnako ani nenavrhol vykonať dôkazy na preukázanie opaku. V zmysle zásad sporového konania je procesná diligencia za výsledok sporu na stranách sporu. Pričom súd rozhoduje na základe prejednacieho princípu, teda na základe skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, pričom súd vykonáva len také dôkazy, ktoré strany sporu navrhli. Ak žalobca považoval tvrdenie žalovanej za nedostatočné, mal namietat' jej argumentáciu a na preukázanie svojho tvrdenia rovnako navrhnúť vykonanie dôkazu. Žalobca ďalej v odvolaní ako dôvod, pre ktorý nemohol užívať nehnuteľnosť uvádza, že žalovaná podávala na žalobcu trestné oznámenia, čo žalobcovi spôsobovalo permanentný stres. Uvedená argumentácia žalobcu nemôže obstáť, nakoľko neexistovala žiadna objektívna prekážka, ktorá by žalobcovi znemožňovala nehnuteľnosť užívať. Ako sám žalobca uvádza, išlo o jeho slobodné rozhodnutie, pričom disponoval kľúčmi a mohol sa do nehnuteľnosti kedykoľvek vrátiť. Žalobca do nehnuteľnosti dokonca aj pravidelne chodieval za účelom návštevy ich maloletého syna (čo sám potvrdil na pojednávaní dňa 12.08.2024, vid'. zvuková nahrávka 24 minúta 45 sekunda). Žalobca na jednej strane argumentuje, že žalovanej správanie mu znemožňovalo užívať nehnuteľnosť, nakoľko mal obavy, že ho žalovaná obviní z konania, ktoré má znaky trestného činu, na druhej strane do nehnuteľnosti pravidelne chodieval dvakrát do týždňa na 4 hodiny navštíviť syna. Argumenty žalobcu prečo neužíval nehnuteľnosť preto nemôžu obstáť. V emailovej správe zo dňa 14.11.2019 adresovanej žalovanej žalobca uvádza: „Nemám záujem v užívaní nehnuteľnosti rd G..“ Aj z obsahu správy vyplýva, že neužívať nehnuteľnosť bolo žalobcovo slobodné rozhodnutie, pričom žalobca ani raz počas rozhodného obdobia neprejavil vôľu nehnuteľnosť opätovne užívať. Rovnako mal k dispozícii kľúče od nehnuteľnosti, takže sa tam mohol kedykoľvek natrvalo vrátiť. Žalobca však túto možnosť nevyužil, pričom v nehnuteľnosti zotrval len za účelom návštevy svojho syna. Ak by aj žalobca včasným návrhom na vykonanie dôkazov, t. j. výsluchom strán sporu preukázal nadužívanie spoluvlastníckeho podielu žalovanou, výsledok sporu by zostal nezmenený, nakoľko žalobca nebol vylúčený z užívania spoločnej nehnuteľnosti. Žalovaná preto navrhovala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

7. K vyjadreniu žalovanej podal žalobca písomné vyjadrenie (replika), v ktorom uviedol, že žaloba obsahuje skutkové tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaná ako spoluvlastníčka predmetných nehnuteľností tieto užíva nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu v nich a žalobcovi za užívanie toho, čo nad rámec tohto svojho podielu užíva, neposkytuje žiadnu protihodnotu. (vid'. str. 2 ods. 4 žaloby). Žalobca súčasne ako dôkaz na preukázanie svojich skutkových tvrdení uvedených na str. 2 žaloby navrhol vykonať ako dôkaz výsluch účastníkov. Žalobca preto dôvodne očakával, že zákonný sudca po otvorení pojednávania výsluch účastníkov (a teda i samotnej žalovanej) vykoná a žalovaná bude musieť podrobne uviesť, akým spôsobom sa nehnuteľnosti, ktoré sú v spoluvlastníctve účastníkov v dobe, ktorej sa žaloba týka užívali, vrátane toho, ktoré z miestností v rodinnom dome účastníkov žalovaná neužívala a vysvetliť dôvod prípadného neužívania a súčasne by sa mala táto vyjadriť i k otázke stavebno-technického usporiadania domovej nehnuteľnosti a bližšie vysvetliť, z čoho vychádza jej skutkové tvrdenie o tom, že domovú nehnuteľnosť neužíva nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu. Tieto dôvodné očakávania žalobcu týkajúce sa realizácie ním navrhovaného dôkazu spočívajúceho vo výsluchu žalovanej však súd svojím postupom zmaril, keď nepristúpil k výsluchu účastníkov a po prezentovaní jeho predbežného právneho posúdenia vyhlásil vo veci rozsudok, pred vyhlásením ktorého dokonca ani neumožnil právnomu zástupcovi žalobcu zaujať k veci konečné stanovisko a predniesť záverečný návrh. Žalobca má za

to, že súd mu týmto procesným postupom znemožnil realizovať jemu patriace procesné práva, a to v takej miere, že tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Súd tiež nevykonával žalobcom navrhnuté dôkazy (výsluchy účastníkov konania), hoci vykonanie týchto dôkazov bolo potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností týkajúcich sa užívania spoločnej nehnuteľnosti v žalovanom období. Súd pritom v zmysle § 153 ods. 2 CSP (upravujúceho tzv. koncentráciu konania) hovorí iba o možnosti súdu neprihliadnuť na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, a to dokonca iba za predpokladu, že by vykonanie takýchto dôkazov vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania, alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. V danej veci však dôkaz – výsluch účastníkov, bol navrhnutý (ako sa to už vyššie uviedlo) v samotnej žalobe a navyše vykonanie predmetného dôkazu si vôbec nevyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania a neznamenovalo by podstatné časové predĺženie konania. Pokiaľ potom žalovaná vo svojom vyjadrení poukazuje na to, že vraj žalobca ani počas prednesu svojho žalobného návrhu na pojednávaní neuviedol ako návrh na vykonanie dôkazov výsluch strán sporu, tak žalobca tento argument žalovanej považuje za vágny, a to s poukazom na skutočnosť, že vykonanie predmetného dôkazu bolo jednak uvedené už v samotnej žalobe a ďalej žalobca vykonanie takéhoto dôkazu zo strany súdu dôvodne očakával, takže nebolo potrebné, aby vykonanie takéhoto „očakávaného“ dôkazu ešte navrhoval i vo svojom ústnom prednese. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovanej ohľadom údajnej emailovej komunikácie, v ktorej mal žalobca uviesť, že nemá záujem o užívanie nehnuteľnosti vo G., tak žalobca k uvedenému uvádza, že si na taký email nespomína, a pokiaľ by existoval, ide o vetu vytrhnutú z celkového kontextu. Žalobca navyše disponuje CD nosičom, na ktorom je záznam, z ktorého je vidieť, že žalovaná bráni žalobcovi vstúpiť do rodinného domu.

8. K písomnej replike žalobcu podala žalovaná písomné vyjadrenie (duplika), v ktorom uviedla, že s ohľadom na obsahovú štruktúru žaloby, možno vyvodiť záver, že žalobca navrhoval výsluch strán sporu vykonať za účelom preukázania výšky nájomného, nakoľko sa nachádza tento návrh bezprostredne pod odsekom č. 7, ktorého obsahom bola argumentácia ohľadne výšky nájomného. Okrem výsluchu strán sporu, žalobca navrhol tiež vykonať znalecké dokazovanie, čo ešte väčšmi odôvodňuje záver žalovanej. Taktiež vyššie v žalobe, v prvom odseku žalobcu uvádza, že strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti a na preukázanie tejto skutočnosti bezprostredne pod týmto odsekom navrhol výpis z listu vlastníctva č. XXXX. Žalobca hoci tvrdil, že žalovaná nadužíva spoluvlastnícky podiel, za účelom preukázania tohto tvrdenia neoznačil dôkazy na jeho preukázanie (nepredložil žiaden dôkaz a ani nenavrhol žiaden dôkaz vykonať). Žalobca si nespĺnil svoju procesnú povinnosť v zmysle § 150 CSP a neunesol dôkazné bremeno. Ak žalobca zamýšľal preukázať nadužívanie nehnuteľnosti žalovanou nad rozsah jej spoluvlastníckeho podielu, bolo jeho povinnosťou tieto skutočnosti jasne formulovať v žalobe. Žalobca nepreukázal konkrétne skutočnosti, ktoré by mali byť predmetom dokazovania výsluchom účastníkov. Bez jasnej špecifikácie toho, čo sa má výsluchom dokázať, súd správne vyhodnotil, že tento dôkaz nie je nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci. Žalobca v návrhu na vykonanie dôkazu, a to výsluchu strán sporu neuviedol, aké konkrétne skutočnosti sa majú týmto výsluchom strán sporu preukázať. Žalobca ako nositeľ dôkazného bremena nedostatočne konkretizoval, aké skutočnosti mali byť preukázané navrhovaným výsluchom strán sporu. S ohľadom na umiestnenie tohto návrhu však vyplýva, že ním mala byť preukázaná výška nájomného. Keďže túto skutočnosť súd nepovažoval za spornú, výsluch strán sporu nevykonával. Žalobca mal však možnosť túto vadu odstrániť, a to na pojednávaní dňa 12.08.2024, keď bol súdom vyzvaný, aby predniesol svoj žalobný návrh, zhrnul svoje tvrdenia a uviedol svoje návrhy na vykonanie dôkazov. Žalobca však v tomto prípade už dôkazný návrh na výsluch strán sporu úplne opomenul a vôbec sa o ňom už nez zmienil. Žalovaná nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že mu nebola umožnená možnosť predniesť záverečný návrh. Ako je zrejmé aj zo zápisnice z pojednávania a rovnako aj zo zvukovej nahrávky z pojednávania, možnosť predniesť záverečný návrh bola daná obom stranám sporu. V zmysle zásady „vigilantibus iura scripta sunt“ postupoval súd správne, keď na dôkazný návrh žalobcu neprihliadol, a to z dôvodu, že tento návrh na vykonanie dôkazov za účelom preukázania nadužívanie nehnuteľnosti zo strany žalovanej bol prednesený prvýkrát až po predbežnom právnom posúdení veci súdom, a teda nebol prednesený včas. Odvolávanie sa žalobcu na skutočnosť, že tento návrh bol uvedený už v žalobe, je sporné, nakoľko nekonkretizoval, aké skutočnosti sa majú návrhom preukázať, pričom s ohľadom na umiestnenie návrhu vplyva, že sa ním mala preukázať výška nájomného. Žalobca v žalobe absolútne nekonkretizoval, aké rozhodujúce skutočnosti mali byť výsluchom preukázané. Ust. § 153 ods. 2 CSP predstavuje oprávnenie súdu prihliadnuť/neprihliadnuť na prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, pričom ide o demonštratívne uvedenie situácií, kedy by tak súd mal urobiť. Strany konania sú povinné predkladať dôkazy včas, aby sa zabezpečila spravodlivá rovnováha medzi stranami a aby mohol súd rýchlo rozhodnúť. Žalovaná nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že súd mu znemožnil realizáciu jeho procesných práv a že došlo k porušeniu jeho

práva na spravodlivý proces. Súd vykonal všetky potrebné procesné úkony, ktoré súviseli s konaním, a postupoval v súlade so zákonom. Žalobca ďalej namieta vytrhnutú emailovú komunikáciu z kontextu. Žalovaná preto predkladá celú komunikáciu, z ktorej je zrejmé, že žalobca skutočne odmietol ďalej užívať nehnuteľnosť. Ako sám žalobca uvádza, išlo o jeho slobodné rozhodnutie. Žalobca do nehnuteľnosti dokonca pravidelne chodieval za účelom návštevy ich maloletého syna (čo sám potvrdil na pojednávaní dňa 12.08.2024, vid'. zvuková nahrávka 24 minúta 45 sekunda). Žalobca nedostatočne špecifikoval a nepotvrdil svoje návrhy na vykonanie dôkazov. Súd rozhoduje na základe predložených a konkrétnych dôkazov (s čím koreluje povinnosť strán sporu pravdivo a úplne uvádzať podstatné a skutkové tvrdenia a označiť dôkazy), a nie na základe vágnych a nepresne formulovaných tvrdení žalobcu.

9. Ďalšie vyjadrenia v odvolacom konaní podané neboli.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalobcu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, e/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, preto je potrebné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody žalobcu a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe ním vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobu žalobcu o zaplatenie náhrady za užívanie predmetu spoluvlastníctva nad rozsah spoluvlastníckeho podielu žalovanej (§ 137 OZ) zamietol dôvodiac, že žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia o nadužívaní nehnuteľnosti žalovanou, keď mal za to, že dôkaz na preukázanie tohto skutkového tvrdenia výsluchom žalovanej navrhol žalobca neskoro, nevyužívajúc svoj priestor v žalobe, replike, či v rámci prvého prednesu na pojednávaní, preto naň súd podľa § 153 ods. 2 CSP neprihliadol. Súd tiež uzavrel, že nebolo preukázané vylúčenie žalobcu z užívania spoločnej nehnuteľnosti, pretože podávanie trestných oznámení a oznámení o priestupku žalovanou, nebránilo žalobcovi v tom, aby svoje užívacie právo k nehnuteľnostiam v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu využíval a bolo rozhodnutím žalobcu nehnuteľnosti neužívať, nakoľko disponoval kľúčmi, mal do nehnuteľnosti prístup, užívania nehnuteľností sa nedomáhal.

12. Žalobca s rozhodnutím súdu prvej inštancie nesúhlasil a v odvolaní namieta, že na preukázanie svojich skutkových tvrdení o nadužívaní nehnuteľností žalovanou, navrhoval už v žalobe ako dôkaz výsluch účastníkov konania, teda i výsluch samotnej žalovanej. Trval na tom, že dôvodom, pre ktorý bol nútený nehnuteľnosť opustiť, bolo opakované podávanie trestných oznámení žalovanou, v dôsledku ktorých sa voči žalobcovi viedlo trestné konanie, preto fakticky nebolo možné, aby so žalovanou nehnuteľnosť naďalej užíval. Dôvodil, že na pojednávaní súd odmietol vykonať už v žalobe navrhovaný dôkaz (výsluch účastníkov a teda aj samotnej žalovanej), ktorým postupom žalobcovi znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace práva v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, hoci vykonanie týchto dôkazov bolo potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností ohľadom užívania spoločnej nehnuteľnosti v žalovanom období žalovanou. Súd tiež vec nesprávne právne posúdil, keď uviedol, že aj keby žalobca uniesol dôkazné bremeno preukázania o nadužívaní spoločnej nehnuteľnosti žalovanou, žalobe nebolo možné vyhovieť z dôvodu, že žalobca nebol vylúčený z užívania spoločnej veci, pretože podávanie trestných oznámení a oznámení o priestupku žalovanou na jeho osobu, žalobcovi nebránilo, aby nehnuteľnosti užíval. Žalobca dôvodil, že podávanie týchto trestných oznámení, ktoré sa ukázali ako neopodstatnené, mu spôsobovali permanentný stres, pričom sa na ich základe aj viedlo voči žalobcovi trestné konanie. Žalobca nemohol riskovať, aby ho žalovaná opätovne obviňovala z konania, ktoré by mohlo napíňať znaky trestného činu. Preto boli tvrdenia žalovanej o tom, že žalobca nehnuteľnosť opustil dobrovoľne a neexistuje žiadna prekážka, pre ktorú by spoločnú nehnuteľnosť nemohol užívať, scestné. Žalobca trval na tom, že z obsahu žaloby a zápisnice o pojednávaní je zrejmé,

že žalobca včas navrhoval výsluch žalovanej za účelom preukázania ním tvrdených skutočností, pričom realizácia tohto výsluchu by si nevyžadovala ani nariadenie ďalšieho pojednávania.

13. Žalovaná sa vo svojom vyjadrení stotožnila so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca návrh na vykonanie dokazovania výsluchom účastníkov, resp. žalovanej neuplatnil včas.

14. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, odvolací súd poukazuje na právne závery vyslovené v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/184/2010 zo dňa 27.10.2010, z ktorého vyplýva, že ide o nárok v zmysle ustanovenia § 137 ods. 1 OZ. Jeho nevyhnutným predpokladom je užívanie tejto veci druhým spoluvlastníkom (ostatnými spoluvlastníkmi) nad rozsah jeho (ich) spoluvlastníckeho podielu. Neužívanie veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu spoluvlastníkom musí byť dôsledkom jej užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Len v takomto prípade sa spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rozsah spoluvlastníckeho podielu podieľa na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere, než zodpovedá jeho podielu. Nie je pritom rozhodujúce, či tento stav vyplýva z dohody spoluvlastníkov (okrem ak by jej súčasťou bola aj dohoda o bezplatnom užívaní celej veci alebo jej časti), alebo z rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka, alebo či ide o faktický stav. Je zrejmé, že ak by spoločná vec vôbec nebola spoluvlastníkmi užívaná, žiaden nárok na náhradu za jej neužívanie by medzi nimi nevznikol. Rovnako takýto nárok nevzniká ani v prípade, ak spoluvlastník užíva len časť veci v rozsahu neprevyšujúcom jeho spoluvlastnícky podiel, pretože v takomto prípade nič nebráni druhému spoluvlastníkovi, aby sa tiež podieľal na svojom užívacom oprávnení v rozsahu svojho podielu a to užívaním zostávajúcej časti veci. Dôvod pre ktorý tento spoluvlastník prípadne spoločnú vec neužíva, nie je právne významný a rovnako tak nie je významné ani prípadné užívanie časti veci treťou osobou. Pri posudzovaní rozsahu užívania spoločnej veci však nemusí byť rozhodujúca len veľkosť užívanej časti veci (výmera časti pozemku), ale rozhodujúca môže byť úžitková (hospodárska) hodnota užívanej časti veci, ak je táto hodnota, vzhľadom na konkrétne okolnosti, u jednotlivých častí veci, rozdielna. Uvedené právne závery, boli zopakované tiež napr. v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/2/2024 zo dňa 29.05.2025, takže ich možno považovať za súčasť ustálenej rozhodovacej praxe.

15. Na strane žalobcu teda v danej veci ležalo dôkazné bremeno preukázania, že žalovaná užívala v rozhodnom období spoločnú nehnuteľnosť nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Súd prvej inštancie pritom uzavrel, že žalobca dôkazné bremeno v tomto smere neunesol. Návrh na vykonanie dokazovania výsluchom strán, resp. žalovanej ohľadom skutočností, akým spôsobom spoločné nehnuteľnosti užívala, koľko trestných oznámení na žalobcu podala a aké boli vzťahy medzi žalobcom a žalovanou v rozhodnom období a či došlo medzi účastníkmi k dohode o užívaní spoločnej veci, súd prvej inštancie zamietol z dôvodu, že bol uplatnený oneskorene, využitím postup podľa § 153 ods. 2 CSP.

16. Odvolací súd má za to, že pokiaľ ide o preukázanie nadužívania spoločnej nehnuteľnosti podielovým spoluvlastníkom, je vykonanie výsluchu spoluvlastníka ohľadom spôsobu užívania spoločnej nehnuteľnosti a možnosti užívania danej nehnuteľnosti druhým podielovým spoluvlastníkom relevantným dôkazným prostriedkom. Žalobca dôvodil, že predmetné nehnuteľnosti bol nútený opustiť z dôvodu, že žalovaná na neho podávala nepravdivé trestné oznámenia a oznámenia o priestupku. Obrana žalovanej spočívala v tom, že užívala len časť nehnuteľností pripadajúcu na jej spoluvlastnícky podiel, že žalobca nehnuteľnosti opustil dobrovoľne a neexistovala prekážka, pre ktorú by nehnuteľnosti užívať nemohol, tiež vo vyjadrení zo dňa 07.02.2022 uviedla, že proti žalobcovi je vedené trestné konanie z dôvodu, že sa žalobkyni vyhrážal zabitím, bola podaná obžaloba pre trestný čin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona. Z uvedeného vyplýva, ako konštatoval aj súd prvej inštancie, že otázka či žalovaná bránila žalobcovi predmetné nehnuteľnosti užívať a teda či užívala nehnuteľnosti nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu, bola medzi sporovými stranami sporná. Súd prvej inštancie žalobcom navrhovaný dôkaz výsluchom žalovanej pritom nezamietol z dôvodu, že je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania, či z dôvodu, že by nebol spôsobilým overiť alebo vyvrátiť tvrdenú skutočnosť, alebo z dôvodu, že skutočnosť, na overenie ktorých je dôkaz navrhovaný, by už boli doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené; ale predmetný dôkazný prostriedok zamietol z dôvodu jeho neskorého uplatnenia.

17. Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/100/2018, resp. sp. zn. 5Cdo/202/2018 uviedol: „Nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý

z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle článku 46 ods. 1 ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústavy“) (pozri III. ÚS 332/09). V takomto prípade by prichádzalo do úvahy aj vyslovenie porušenia základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 3 ústavy, keďže nevykonanie stranou navrhovaného dôkazu by ho oproti druhej strane znevýhodňovalo.“ (Porovnaj tiež nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 168/2019).

18. Vzhľadom na odvolacie námietky uplatnené žalobcom, bolo teda potrebné sa zaoberať prednostne otázkou, či návrh na vykonanie dokazovania výsluchom žalovanej uplatnil žalobca včas. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca už v podanej žalobe ako dôkaz na preukázanie svojich skutkových tvrdení navrhol výsluch účastníkov, resp. sporových strán. V tomto smere neobstojí tvrdenie žalovanej, že nakoľko sa tento dôkaz uvádza za odsek 7 platí, že bol tento dôkaz navrhovaný na preukazovanie priemerného mesačného nájomného, pretože jednak sa skutkové tvrdenia žalobcu o nadužívaní nehnuteľností v žalobe nachádzajú nad návrhom predmetného dôkazného prostriedku a jednak je otázne, či je vôbec účelné dokazovať výšku priemerného mesačného nájomného výsluchom strán.

19. Na jedinom pojednávaní vykonanom vo veci dňa 12.08.2024, boli okrem právnych zástupcov, osobne prítomné obe sporové strany, ktorým súd v rámci prednesov aj udelil slovo a kládol im sám otázky. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu poukazovala na zvukovú nahrávku z predmetného pojednávania a dôvodila, že žalobca tento dôkazný návrh neuplatnil včas. Z predmetnej zvukovej nahrávky vyplýva, že právny zástupca žalobcu na danom pojednávaní, sa ešte pred prednesom samotnej žalovanej, ako aj po ňom, opakovane domáhal možnosti klásť jej otázky, teda aby mu bolo umožnené vykonať dokazovanie jej výsluchom, pričom opakovane uvádzal, že takýto dôkazný návrh uviedli už v podanej žalobe, pričom na pojednávaní uvádzal, že výsluch má byť vedený za účelom preukázania, akým spôsobom žalovaná nehnuteľnosti užívala, koľko trestných oznámení na žalobcu podala, aké boli vzťahy medzi žalobcom a žalovanou v danom období a či došlo k dohode o užívaní, pričom opakovane súd žiadal o zaprotokolovanie skutočností, že žiadal o možnosť klásť žalovanej otázky (zvuková nahrávka 42 minúta 29 sekunda; 42 minúta 51 sekunda; 48 minúta 7 sekunda; 48 minúta 25 sekunda; 48 minúta 35 sekunda, 49 minúta 15 sekunda, 50 minúta, 53 minúta 7 sekunda; 54 minúta 26 sekunda). Z nahrávky je teda zrejmé, že právny zástupca žalobcu žiadal na pojednávaní o vykonanie výsluchu prítomnej žalovanej ešte pred postupom súdu podľa § 181 ods. 2 CSP, teda pred uvedením, ktoré skutočnosti považuje súd za sporné, ktoré za nesporné, aké dôkazy vykoná, ktoré nevykoná a aké je predbežné právne posúdenie veci. Po poučení strán podľa § 181 ods. 2 CSP potom súd uviedol, že dokazovanie výsluchom žalovanej nepripúšťa.

20. Odvolací súd po preskúmaní priebehu predmetného pojednávania dospel k záveru, právny zástupca žalobcu na tomto pojednávaní zopakoval svoj návrh na vykonanie dokazovania výsluchom žalovanej uplatnený už v samotnej žalobe, teda včas, pritom na pojednávaní, na ktorom bola žalovaná osobne prítomná, teda vykonanie dokazovania jej výsluchom si nevyžadovalo ani odročenie pojednávania, sa žalobca opakovane domáhal, aby mu bol umožnený výsluch žalovanej, a to ako pred postupom súdu v zmysle § 181 ods. 2 CSP, tak aj opakovane po ňom. Je potrebné zdôrazniť, že strany sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu (čl. 8 CSP). V zmysle CSP je kladený väčší dôraz na zodpovednosť strany za jej vlastnú procesnú aktivitu, za substancovanie jej skutkových tvrdení a dôkazných návrhov. Avšak zároveň musí byť postup súdu pre strany a ich zástupcov aj na základe úkonu súdu podľa § 181 ods. 2 CSP predvídateľný a transparentný. Ďalej je súd povinný v konaní stranám umožniť adekvátne reagovať na vzniknutú procesnú situáciu a vytvoriť im priestor na uplatnenie primeraných prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany. V zásade platí, že súd má postupovať tak, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, avšak nie na úkor spravodlivosti a zákonnosti svojho procesného postupu a rozhodovania.

21. Odvolací súd v danej veci uzatvára, že v zmysle žaloby a vykonaného pojednávania, bol návrh žalobcu na vykonanie dokazovania výsluchom účastníkov a teda aj žalovanej uplatnený včas, a to už v podanej žalobe, zopakovaný bol opakovane na pojednávaní, a to pred prednesom žalovanej a pred postupom súdu podľa § 181 ods. 2 CSP. Žalovaná bola na tomto pojednávaní osobne prítomná, čiže vykonanie tohto dôkazného prostriedku si nevyžadovalo ďalšie pojednávanie. Pokiaľ potom súd prvej inštancie vykonanie dôkazu výsluchom žalovanej ako oneskorene podaného nepripustil, nevykonal včas

navrhnutý dôkaz relevantný pre zistenie skutočností rozhodujúcich pre vec samu, čo zakladá dôvodnosť odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP.

22. Súd jednoznačne pochybí, ak zamietne návrh na vykonanie dôkazu uplatnený včas, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia a ktorého vykonanie je prípustné, pretože takýmto postupom sťažuje dôkaznú pozíciu strany sporu, čo môže nespravodlivo rezultovať v neunesení jej dôkazného bremena, čím dochádza k porušeniu princípu rovnosti sporových strán a teda k porušeniu práv strany na spravodlivý proces. Už len táto samotná okolnosť bola dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

23. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že mal aj za to, že žalobca nebol vylúčený z užívania predmetnej nehnuteľnosti, pretože samotné podávanie trestných oznámení a oznámení o priestupku žalovanou voči nemu, mu nebránilo, aby svoje užívacie právo k nehnuteľnostiam realizoval. Tento svoj skutkový záver však súd prvej inštancie neodôvodnil závermi vykonaného dokazovania, neuviedol ktoré skutočnosti tvrdené stranami považoval v tomto smere za rozhodujúce, čo činí uvedený záver súdu prvej inštancie za nepreskúmateľný a vzhľadom na vyššie uvedené závery o nevykonaní relevantného dokazovania vo veci, ktoré malo byť okrem iného vedené aj za účelom preukázania okolností, aké boli vzťahy medzi žalobcom a žalovanou v danom období a ohľadom trestných oznámení podávaných žalovanou na žalobcu, je takýto záver súdu prvej inštancie zároveň predčasný.

24. Žalobca v odvolaní uvádzal tiež to, že súd žalobcovi a jeho právnomu zástupcovi neposkytol priestor na prednesenie záverečného návrhu. Z obsahu zvukovej nahrávky z pojednávania dňa 12.08.2024 vyplýva (58 minúta 45 sekunda), že súd strany vyzval, aby sa vyjadrili k dokazovaniu a právnej stránke veci. Na to predstúpil žalobca s návrhom na vykonanie dokazovania videom zachyteným na CD. Následne už súd právnomu zástupcovi žalobcu slovo na prednesenie záverečnej reči neudelil a pristúpil k záverečnej reči žalovanej, následne vyhlásil dokazovanie za skončené.

25. Vyjadrenie sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci (právo záverečnej reči), je to významné právo strany, a je povinnosťou súdu vyzvať strany a ich zástupcov na jej prednesenie. Upretie, resp. odňatie práva sporovej strany predniesť pred skončením dokazovania záverečnú reč predstavuje zásadný zásah do jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a do princípu rovnosti strán v zmysle čl. 6 ods. 1 CSP. Takéto upretie práva na záverečnú reč je možné len v prípade, ak by pojednávanie prebiehalo v neprítomnosti strán lege artis. Súd prvej inštancie na danom pojednávaní nevytvoril relevantný priestor pre právneho zástupcu žalobcu predniesť záverečnú reč, pričom tento vadný postup súdu prvej inštancie založil dôvodnosť odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

26. S poukazom na vyššie uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil, keďže súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (nevykonaním včas navrhnutého dôkazného prostriedku a nemožnením práva záverečnej reči), pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Povinnosťou súdu prvej inštancie súc pritom viazaný vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude riadne v súlade s platnou procesnou normou vykonať všetky pre vec relevantné a stranami riadne navrhnuté dôkazy potrebné pre posúdenie veci v súlade s ust. § 137 CSP, vrátane výsluchu strán, skutkový stav následne opätovne komplexne vyhodnotiť, na zistený skutkový stav aplikovať všetky náležité hmotnoprávne ustanovenia, potom vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je nevyhnutné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2, 3, 4 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o náhrade trov, včítane náhrady trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

28. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je dovolanie prípustné.